

Programma 10 Cultuur, erfgoed, samenleving en sport

Provincie Noord-Brabant

Inleiding

We werken aan een bloeiende cultuur en de mogelijkheid om creatief te zijn, aan het in stand houden, de ontwikkeling en verbeelding van Brabants erfgoed, aan het creëren van een sterk blijfklimaat en het aanmoedigen van beweging met sport.

Met het programma Cultuur en Samenleving laten we de Brabantse maatschappij groeien en bloeien en versterken we het blijfklimaat. We maken de Brabantse samenleving sterker. Samen met mensen, organisaties en instellingen die zich richten op Cultuur, Erfgoed, Sport en Samenleving. We bieden kansen om creatief te zijn. Dat doen we door makers, groepen, talenten en culturele initiatiefnemers te steunen. We versterken de basis én de top. Ons Brabants erfgoed blazen we samen met partners nieuw leven in door het een nieuwe bestemming te geven. Voor sport spelen we een verbindende rol tussen top- en breedtesport, voor talenten, evenementen en vernieuwing. We stimuleren en versterken met dit programma de saamhorigheid, gezondheid, creativiteit, het welzijn en welbevinden en de gedeelde trots en identiteit van alle Brabanders. We versterken lokale initiatieven, waarin Brabanders samenwerken aan oplossingen voor de maatschappelijke opgaven van vandaag en morgen. We stimuleren samen met onze partners een gebiedsgerichte aanpak. En daarbij kijken we ook naar vernieuwingen op het gebied van bijvoorbeeld openbaar vervoer, wonen en de energietransitie.

Wat willen we bereiken?

Versterken van het cultureel ecosysteem met brede basis, toonaangevende top en verbindingen met omgeving

Brabant is een regio waar creatieve ontplooiing en daadkracht vanzelfsprekend en beschikbaar zijn. Een plek waar makers van kunst en cultuur zich ontwikkelen en bijdragen aan het zoeken naar innovatieve antwoorden op de maatschappelijke opgaven, het verstevigen van een goed blijfklimaat en de (inter)nationale aantrekkelijkheid van de regio. Als provincie ondersteunen wij de makers. We doen dat samen met bedrijfsleven, gemeenten, culturele instellingen en maatschappelijke organisaties. Samen met onze partners ontwikkelen wij een nieuwe cultuurvisie voor Brabant, omdat het huidige programma cultuur in 2020 afloopt.

Indicator:

- **Vergroting cultuurbereik (incl. cultuureducatie)**

We hebben het cultuurbereik voor iedere Brabander en het bereik van cultuureducatie in 2023 vergroot ten opzichte van de laatste meting (Waarde van Cultuur) in 2018.

Wat gaan we daarvoor doen?

Nieuwe cultuurvisie en uitvoeringsprogramma voor Brabant

In 2020 is het nieuwe cultuurbeleid opgesteld. Dit doen we in afstemming met externe partners zoals het culturele veld en gemeenten.

Gedeputeerde: Sloot Marianne, van der

Meerjarige ondersteuning van professionele- en amateurkunst

Inclusief Philharmonie zuidnederland.

In 2020 is er duidelijkheid over de vraag welke instellingen voor de periode 2021-2024 worden ondersteund en dus voor de komende bestuursperiode deel uitmaken van de basisinfrastructuur. Tevens gaan we vanuit het regioprofiel aan de slag met de ontwikkelingen rondom het Rijksmuseum Design en zal de Provincie i.h.k.v. de komende Rijksregeling 2021-2024 een museum voordragen bij het Rijk.

Gedeputeerde: Sloot Marianne, van der

Besluit vervolg Brabant C

In 2020 evalueren we Brabant C. In de evaluatie nemen we ook de inhoudelijke koppeling met de impuls geldenregeling mee. Tevens wordt door Brabant C een voorstel voorbereid voor doorontwikkeling van het fonds naar een publiek private samenwerking. Op basis van deze input wordt een voorstel voorgelegd aan PS.

Gedeputeerde: Sloot Marianne, van der

Onderzoek Waarde van Cultuur 2020

Oplevering in 2020 van het onderzoeksrapport Waarde van Cultuur waarmee de stand van zaken en de ontwikkeling van het culturele veld in Brabant in beeld is gebracht.

Gedeputeerde: Sloot Marianne, van der

Ontwikkelen en duurzaam behouden van beeldbepalend erfgoed

De geschiedenis van Brabant doorgeven aan toekomstige generaties. Dát is onze ambitie. Daarom blijven we ons richten op duurzaam behoud van cultuurhistorische landschappen, gebouwde en archeologische monumenten en historische stedelijke structuren. Dat doen we door herbestemming of restauratie en de bescherming van collecties. Heel belangrijk is de beleving van ons cultureel erfgoed, aan de hand van de vier 'verhalen van Brabant': Bevochten, Religieus, Innovatief en Bestuurlijk Brabant. Dit doen we samen met Brabanders, we zetten de verbeeldingskracht van erfgoed in, we stimuleren beweging, houden de basis op orde zorgen voor herontwikkeling van iconisch erfgoed dat we bovendien een nieuwe maatschappelijke functies geven.

Indicatoren:

- **Borging behoud van monumenten en culturele landschappen**

We hebben behoud van monumenten en cultuurhistorische landschappen door herbestemming en ontwikkeling van monumenten en door de kwaliteit van cultuurhistorische landschappen in gebiedsontwikkeling een plek gegeven.

- **Staat van Rijksmonumenten (verplichte indicator IPO)**

Percentage rijksmonumenten (exclusief de monumentcategorie met oorspronkelijke functie woonhuis) weergegeven naar de staat van het casco, categorie 'matig' en 'slecht'. De 0-meting in 2017/2018 leverde een percentage op van 18,7% voor Noord-Brabant (t.o.v. 18% landelijk). In 2020 wordt voor 25% van de monumenten een update uitgevoerd.

Wat gaan we daarvoor doen?

Actualisatie beleidskader Verbeeldingskracht Erfgoed (2016 - 2020)

Het uitwerken van de kansen van de tussenevaluatie van het Beleidskader in relatie tot het bestuursakkoord 2019-2023.

Gedeputeerde: Sloot Marianne, van der

Herontwikkelen en instandhouden van beeldbepalende erfgoedcomplexen

In 2020 volgt besluitvorming over de continuering van de aanpak 'behoud door ontwikkeling' (Erfgoedfabriek). Ook ronden we reeds lopende projecten in samenwerking met ontwikkelbedrijf af.

Gedeputeerde: Sloot Marianne, van der

(Door)ontwikkelen samenwerkingsverbanden rondom de verhaallijnen

Dit betreft onder meer het bestendigen van de samenwerkingsverbanden binnen de verhaallijnen Bevochten Brabant en Religieus Brabant. Dat laatste mede in het kader van het jaar van het Kloosterleven in 2021. Daarnaast stellen we de aanpak voor lijnen Innovatief en Bestuurlijk Brabant vast.

Gedeputeerde: Sloot Marianne, van der

Actualisatie van de cultuurhistorische waardenkaart (CHW)

In aansluiting op de beleidsrijke Omgevingsverordening.

Gedeputeerde: Sloot Marianne, van der

Bevorderen van een sterk blijfklimaat

We willen in Brabant toekomstbestendige dorpen en steden.. Gezien de krimp en de trek naar de stad willen we daarom het blijfklimaat in Brabant versterken. Zo blijft heel Brabant aantrekkelijk om te wonen en werken, met een hoge kwaliteit van leven. Belangrijk voor het verstevigen van het blijfklimaat zijn de lokale initiatieven waarin Brabanders samen werken aan oplossingen voor de maatschappelijke uitdagingen van vandaag en morgen. We ontwikkelen samen met onze partners een integrale aanpak op blijfklimaat. We benutten hierbij instrumenten en bestaande netwerken voor de opschaling van oplossingen waarvan we al weten dat ze werken.

Indicator:

PM (volgt uit nog op te stellen aanpak blijfklimaat)

Wat gaan we daarvoor doen?

Opstellen integrale aanpak blijfklimaat

Begin 2020, als uitwerking op het bestuursakkoord 2019-2023

Gedeputeerde: Sloot Marianne, van der

Stérk Brabant wordt een zelfstandige community

We pakken door op de ontwikkeling die in gang is gezet: provincie jaagt Stérk Community aan om lokale initiatieven sterker te maken en de community wordt gedragen door steeds meer partners (provinciaal en lokaal).

Gedeputeerde: Sloot Marianne, van der

Start tweede ronde Brabant Outcomes Fund (BOF)

In navolging van de eerste ronde in 2019 geven we in 2020 een vervolg aan het Brabant Outcomes Fund (BOF) om volhoudbaarheid van initiatieven te versterken. Na een uitgebreide selectieronde, gaan we met nieuwe ondernemers aan de slag voor het maken van maatschappelijke resultaatafspraken.

Gedeputeerde: Sloot Marianne, van der

Versterken van Brabantse sportinfrastructuur

Sport zorgt voor verbinding. Daar wordt Brabant beter van, zowel sportief, qua (preventieve) gezondheid, economisch en sociaal-maatschappelijk. Daarom gebruiken we sport en vitaliteit om te inspireren, faciliteren en initiëren, zowel op het sportveld als daarbuiten, nu én in de toekomst. Zodat we het blijfklimaat en de (inter)nationale aantrekkelijkheid van de regio nog verder versterken. Dit doen we uiteraard niet alleen, maar samen met onze publieke en private partners.

Indicator:

- **Instrumentarium periode 2020 – 2024 op orde**

We hebben in 2020 goede afspraken gemaakt over onze sportinzet voor de komende periode en ons instrumentarium voor de uitvoering voor de periode 2020 - 2024 is op orde.

Wat gaan we daarvoor doen?

Opstellen Sportakkoord

Samen met onze partners hebben we in 2020 een Provinciaal Sportakkoord opgesteld.

Gedeputeerde: Sloot Marianne, van der

Oprichten BrabantSportfonds

In 2020 wordt een BrabantSportfonds opgericht om samen met onze partners (waaronder het bedrijfsleven) evenementen te financieren.

Gedeputeerde: Sloot Marianne, van der

Verdere uitwerking nieuw sportbeleid en start uitvoering

Ons provinciale sportbeleid wordt verder uitgewerkt en we starten met de uitvoering.

Gedeputeerde: Sloot Marianne, van der

Continueren lopende activiteiten op de lijnen uniek sporten, evenementen en talentontwikkeling

In de periode tot vaststelling nieuw sportbeleid laten we geen gat vallen in de uitvoering van bestaand beleid door lopende activiteiten op het gebied van uniek sporten, evenementen en talentontwikkeling te continueren.

Gedeputeerde: Sloot Marianne, van der

Beleidskaders

- Cultuuragenda van Brabant voor 2020
- Uitvoeringsprogramma Cultuur 2016-2020
- Beleidskader Erfgoed 2016 – 2020
- Uitvoeringsagenda Versterking Sociale Veerkracht 2017-2020

Verbonden partijen

Voor het realiseren van de doelstellingen uit dit begrotingsprogramma worden onderstaande verbonden partijen ingezet:

- Stichting Beheer Museumkwartier
- Stichting Brabant C Fonds
- NV Monumenten Beheer Brabant

Nadere informatie over verbonden partijen staat in de paragraaf Verbonden partijen.

Ontwikkelingen en onzekerheden

Vele prestaties worden geleverd in samenwerking met externe partners. Ook wordt steeds meer 'van buiten naar binnen' gewerkt: het initiatief van externe partners gekoppeld aan de maatschappelijk opgaven van de Provincie. Dit biedt kansen, maar creëert in sommige gevallen ook afhankelijkheid als het gaat om het daadwerkelijk realiseren van prestaties.

Nadere informatie over financiële risico's en risicomanagement staat in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Wat mag het kosten?

10	Cultuur, erfgoed, samenleving en sport						
Bedragen x € 1.000		Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	
		2018	2019	2020	2021	2022	2023
<u>Lasten</u>							
Programmalasten		67.818	66.487	48.670	39.141	37.521	37.520
Toerekening organisatiekosten		4.783	3.681	3.448	0	0	0
totaal lasten		72.601	70.169	52.118	39.141	37.521	37.520
<u>Baten</u>							
Programmabaten		866	1.215	693	702	677	677
Baten toerekening organisatiekosten							
totaal baten		866	1.215	693	702	677	677
Saldo baten en lasten		-71.735	-68.954	-51.425	-38.440	-36.844	-36.843

Het verschil in programmalasten tussen 2020 en 2019 van circa 18 mln betreft met name:

- Cultuur (€ 4,5 mln): betreft met name inzet voor Brabant C. Voor 2020 (en verder) zitten de middelen, hoewel reeds bestemd, nog in de reserve Brabant C en worden op basis van begroting Brabant C 2020 van hieruit in de begroting opgenomen.
- Erfgoed (€11 mln): betreft de lagere ramingen ten aanzien van historische erfgoedcomplexen (€ 7 mln) en Verbeeldingskracht van Erfgoed (€ 4 mln)
- Samenleving (€ 1,5 mln): de raming voor 2020 is lager dan 2019, aangezien nog niet alle voor samenleving gereserveerde middelen uit de stelpost op de begroting zijn gezet (€ 1,5 mln voor 2020) . Op basis van de besluitvorming over de uitwerking aanpak blijfklimaat volgt de begrotingswijziging.
- Sport (€ 0,8 mln): betreft minder uitgaven ten aanzien van uitvoeringsprogramma Sport